آذربایجان دموکرات فرقه‌سی مرکزی قومیته‌سینین اورقانی
نمره ۵۸ (۳۴۷) ایکنجی دوره

اوروزنامه هیئت تحریره واسطه‌سیله اداره اولونور
اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی مرکزی قومیته بناسیندا

آذربایجان

۴ شنبه ۲۱ آبان ۱۳۲۵
تک نمره ۱۰ شاهی

آبونه	ایلیک	۱۲۰ ریال
۶	آیلیق	۶۵ «
۳	«	۳۵ «
۱	«	۱۲ «

انجمن‌لر نماینده‌لری

و فرقه آکتیولرینین اشتراکی ایله تشکیل اولان جلسه

خلقیمیزین آذوقه‌سی تمامیله تهیه اولونمیشدر

بوتون جاری و اجتماعی مسئله‌لر باره‌سینده جدی تدبیرلر گورولمیشدر

یکشنبه گونی ایالتی انجمنین و اطراف انجمنلری و فرقه آکتیولری‌نین اشتراکی ایله بیر جلسه تشکیل تاپیب گوندلیک جاری مسئله‌لرین باره‌سینده لازملی مذاکره‌لر عمله گلدیکده مثبت نتیجه‌لرالده ائدیلدی

ایندی خلقمیز چوخلی سیاسی و حیاتی مسئله‌لرله اوز - اوزه گلدیکیندن اونلری ایچون معین بیر تاکتیک وهدف و تکلیف تعیین ایتملی ایدی. بونا گوره بو جلسه بو کیمی مسئله‌لری حل ائدیب و هر جهتدن نگرانچیلیغی آرادان قالدیراراق اساسلی مسئله‌لرین باره‌سینده قطعی قرارلار آلدی. او جمله‌دن غله محصولاتینین توپلانماسینین موفقیت‌له باشا چاتدیغی حقینده اطراف نماینده‌لری گزارش وئردیلر گلسن ایلین اکینیله‌جک محصولارینین سویه‌سینی یوکسلتمک ایچون جدی تدبیرلر گورولدی.

آذربایجان ایچه‌ریسینده داها آذوقه جهتیندن هیچ بیر نگرانچیلیق اولماماقدر.

ایندی قارشی‌میزدا دوران مسئله بالنز گلن ایل ایچون اکین اکمک و بوللی غله محصولاری‌اله کثیرمکدن عبارتدر.

بو باره‌ده قراره آلیندی که فرقه تشکیلاتلاری و یئرلی انجمنلر لازملی تدبیرلری یئرلرین طلباتی ایله تطبیق ائدمرک حیاته کئچیرسینلر. آنجاق کندلی یولداشلاریمیز اوزلری بو ساحه‌ده هاموداناآرتیق جدیت ایتملی و فعالیت گوسترملی دولر. کندلی‌لر بیلملی دولر که ایندی بوتون خلقمیز ان آغیر زحمتلره قاتلاشدیقلاری کیمی اونلاردا اوز لریتین گله‌جک خوشبخت حیاتلاری‌نی تامین ایتمک‌ایچون بعضی زحمتلره قاتلاشملی‌دولار.

جلسه‌ده ۲۳ خرداد ۱۳۲۵ ده تهران ایله آذربایجان آراسیندا عمله گلمیش موافقت‌نامه‌نین قالمیش ماده‌لرینی حیاته کئچیرمک ایچون طهرانا گئتمیش قومیسیون هیئتی گزارش وئردی. هابئله بوتون لازملی مسئله‌لرین و گلمجک وظیفه‌لریمیزین باره‌سینده مفصل صورتده بحث اولوندی. بیز بوندان صونرا تشکیلاتیمیزی داها آرتیق محکم‌لدیب و فرقه‌میزین گوستریشی و رهبرلیکی ایله فعالیتیمیزه دوام وئره‌جه‌یک.

یوگوسلاویادا سئچکی

یوگسلاویانین یئنی قانون اساسی موجبنجه مؤسسلر مجلسی ایچون یوگسلاویانین ۲ ناحیه‌سینده سئچکی باشلانمیشدر. سئچکی چوخ آراملیقلا و قیزغینلیقلا جریان تاپیشدر بئله‌کی رای ویرمک حقینه مالک اولانلاردان یوزده ۹۰نی رای ویرمیشلر. سئچکی‌لرین گئدیشیندن دیمک اولار که بو سئچکی‌ده خلق جبهه‌سی چوخ بویوک اکثریت قازاناجاقدر.

دورت بویوک خارجی ایشلر وزیری جلسه تشکیل ویره‌جکلر

قرار اولونمشدر که بوگون دورت بویوک دولت خارجی ایشلر وزیرلری رومانیا ایله باغلاناجاق صلح معاهده‌سی ایچون جلسه تشکیل ویرسینلر. هابئله بیرلشمیش مللتلر تشکیلاتینین سیاسی کمیته‌سی بوگون جلسه تشکیل ویرمه‌کینی قراره آلمیشدر.

صلح اوغروندا

فریدون ابراهیمی

-۳-

عربلر اتحادیه مسئله‌سی شمالی افریقادا

محاربه‌دن صونرا شمالی افریقادا اولان فرانسه مستملکه‌لرینده ملی حرکات گئنیشلنمکده‌دیر تونس وخصوصیله مراکش خلقلری بویوک وقدرتلی بیر ملی نهضت یاراتماغا موفق اولموشلار. الجزیرده سیاسی عنصرلره گوره ملی حرکات گوسترین ایکی تولکه کیمی توسعه تاپیامیشدر. محاربه نتیجه‌سینده وجوده گلمیش بو نهضت فرانسه دولتی‌نین داخلی وخارجی سیاستینده بویوک تاثیر بوراخماقدادر.

بو کیفیت فقط شمالی افریقادا یوخ بلکه فرانسه اوزاق شرق مستملکه‌لرینده ده گورونمکده‌دیر. تونس ده مهمانخانه‌نین ایشچی لریندن بیری ملی شهرین بویوک بیر مرکزینده قورولموش یئنچاغا آپاردی. بورادا تونس خلقی‌نین عرظه‌سیندن گورمک ممکن ایدی. لاکن فرانسه دولتی‌نین استعماری سیاستینه صوث قویماق و مستقل بیر تولکه یاراتماق باره‌سینده دانیشیردیلار. عرب دیلینده روزنامه، کتاب ومدرسه طلب ایدیردیلر. اونلارین بوتون طلبلاری‌نی منطقی گوردوم ولی بیر مسئله منی فوق‌العاده متاثر ایتدی: بو نهضتین باشچیلاری خلقین ملی تمایلاتندن استفاده ایدمرک فرانسه استعماری سیاستینه قارشی عصیان ایتدیکلری حالدا تونس خلقین آیری بیر استعماری سیاستین تورجاغینا آتماقدا ایدیلر. اونلارین هدفی تونسی عربلر اتحادیه‌سینه ضمیمه ایتمک ایدی. بیلدیکیمیز کیمی عربلر اتحادیه‌سی حقیقتده ملی وضد استعماری بیر حرکت یوخ بلکه امپریالیزمین عرب اولکه‌لرینده نفوذین‌محکم‌لندیرمن بیر جریان در. عربلر اتحادیه‌سینین باشچیلاری خلقلرین ساده احساساتیندن استفاده ایدمرک اوز منظورلارینه چاتماقدان اوتری هرجور تبلیغات ایده‌بیلیرلر.

من تونس ده اولارکن گونده ایچریسینده گئنیشلنمکده اولان ملی و ضد استعماری حرکتدن سوونیدیم اما حال حاضرده‌کی ضعیف فرانسه استعماری سیاستی‌نین یئرینه قدرتلی بیر استعماری سیاستین ظاهر اولماسیندن، نگرانچیلیقیمی گیزله‌ده بیلمه‌دیم.

یارینده اولارکن فرانسه مطبوعاتینین مستملکه‌لرده وجوده گلن ملی حرکات باره‌سینده یازدیقلاری مقاله‌لری علاقه ایله اوخویوردوم. بورادا هند و چین مسئله‌سی و فرانسه دولتیله «هوشی‌مین» آراسینداکی مذاکرات و امضاء اولونان مقاوله‌نامه باره‌سینده بحث ایتمکه کافی فرصت اولمادیغینا گوره، فقط مراکش مسئله‌سی حقینده دانیشماق ایستیرم.

بیلدیکیمیز کیمی مراکش‌ده همیشه فرانسه اشغالچیلاری علیهینه اوزون مبارزه‌لر جریاندا ایدی. «آسوسیون» آدابینه سورگون ایدیلمیش عبدالکریمین فرانسه اشغالینه قارشی مبارزه‌لری اونودولمامیشدر.

۱۹۱۲ نجی ایلده «الجزیراس» معاهده‌سی موجبنجه فرانسه دولتی

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

احمد — احمد

چین‌ده‌کی وضعیت حقینده

چین‌ده، آمریقا حکومتی‌نین مسلح و عملی مداخله‌سی اثرینده سیاسی وضعده یاخشیلیغا دوغرو هیچ بیر تحول گوزه چارپماماقدادر.

چین مرکزی حکومتینی دیکتاتورجاسینا الده ساخلایان «گومین‌تانگ» فرقه‌سی و اونون دیکتاتور رهبری ژنرالیسم چیانکایچک آمریقا سرمایه‌دار محفل‌لرینین مادی و عملی یاردیمینا دایاناراق، چین‌ده دموقراتیک و عادی وضعین قورولماسینا یول‌یون اکمک نیتینده دگلدر.

اساسا ژاپونیا ایله محاربه بیته‌یکدن صونرا، چین اقتصادی جهتدن آمریقان مستعمره‌سی حالینا گئتیرمک ایسته‌ین آمریقان امپریالیسم سیاستی، چیانکایچکی تقویت ایتمکه و چین دموقراتیک قوه‌لرینی ازمکه باشلامیشدر.

چین‌ده قالان ژاپونیالی عسکرلری خلع سلاح ایتمک بهانه‌سی ایله بو تولکه‌یه گلمیش اولان آمریقان اوردولاری، عملی صورتده چین دموقراتیک قوه‌لری علیهینه مبارزه‌یه گیریشیبلر.

محاربه بیته‌یکدن صونرا نظامی و اقتصادی جهتدن چوخ‌ضعیف دوشموش اولان «گومین تانگ» حکومتی کومونیستلر ایله بیر موافقت عقد ایتمکه راضی اولدی.

۱۹۴۶ نجی ایل فوریه سینده امضالانان بو معاهده موجبنجه چین‌ده داخلی محاربه‌یه صون قویولمالی، کومونیستلرین و چین دموقراتیک اتحادیه‌سی‌نین اشتراکی ایله بیر موقتی حکومت قورولمالی و بیر مؤسسلر مجلسی چاغیریلمالی ایدی.

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

فتحی خشکنابی

شهریمیزده اولان ملی مؤسسه‌لر

دوغوم ائوینده ۳ آیدان آز بیر مدتده ۱۹۵ نفر اوشاق دوغولمیشدر

دوغوم ائوینده مریض و دوغان‌قادینلار ایچون ۱۵۰ تختخواب، داخلی و جراحلیق قسمتی، دوغوم یئری، خسته‌خانه، ماماليق فاکولته‌سی

شیروخورشید خسته‌خانه‌سی
یاخلقین امید ائوی

۶۰ تختخواب - داخلی، جراحلیق، برق دستگاهی، لابراتوار
شیروخورشیدین نزدینده اوشاقلار ایچون دوزه‌لدیلمکده اولان خسته‌خانه

تربیه ائوی
خسته‌خانه - قرائتخانه - یاتاق یئرلری - دواخانه

نقطه نظرمن ده‌یرین بیر احترام و تقدیس حسی درک ائدیر. ایندیه‌قدر تیتین سویوق کتیه‌لرینده چیلاق، کومورسیز، چراغسیز، خوراک سیز بیر چوخلی فقیر عائله‌لرده دوغوم ایشلری اوزولرمیشدر، مینلرجه اشکنجه و یوخسوللیق ایچه‌ریسینده دوغولمیش

قالانی ۴ نجی صحیفه‌ده

دوغوم ائوی

نهضتیمیزدن بوطرفه بوتون آذربایجان دا خصوصیله تبریزده خلقیت احتیاجلارینی تامین ایتمک ایچون چوخلی ملی موسسه‌لر شهرت ایچون دیل خلقیمیزین ان مهم احتیاجلاری و طلباتی اساسی اوزه‌رینده ظاهره چیخیب و ایندی اونلارین اختیاریندا قویولمیشدر.

بو موسسه‌لردن بیری تقریبا ایکی آی بوندان قاباق تشکیل تاپیش دوغوم ائویندن عبارتدر.

کئچن پنجشنبه گونی صحیه رئیسی آقای دکتر اورنگی ایله بیرلیکده دوغوم ائوینه، شیروخورشید خسته‌خانه‌سینه و تربیه ائوینه گئتمیش ایدیک.

دوغوم ائوینده بیرچیه دوغموش و یادوغماقدا اولان و مریض قادینلار وار ایدیلار. اونلارین استراحتی ایچون لازملی وسیله‌لر هر جهتدن موجوددر. بورادا (۱۵۰) تختخواب دوغان و مریض قادینلار و دوغولمش اوشاقلار ایچون تمیز ملافه‌لر و دوشکلر، تمیز اوطاقلار حاضرلانمیش و مراجعه ائدنلرین اختیاریندا قویولمیشدر.

بورادا آدام آروادلارین نئجه آرتیرماق اوغروندا قاتلاشدیقلاری زحمتلرین نه کیمی چتین اولدیغین دوشونورمک قادینلارا قارشی احترامی

دنیا خبرلری

صوفیه. بلغارستان مجلسی‌نین رسمی آچیلیشی ائدیلمیشدر. بومناسبتله بلغارستان باش وزیری گئئورگی دیمیتروف و صونرا مجلس اوزرسی جلسه‌سینی تشکیل ویرمیشدر.

آمریکا دولتی آلبانیادان ایکی هیئتنی چاغیرمیشدر

آمریکا دولتی آلبانیادا اولان ایکی هیئتنی گئری چاغیرمیشدر بونون سببی اودور آمریقا طرفیندن آلبانیا خلقی‌نین منافعیله اویغون اولمایان پیشنهادلار آلبانیا دولتی طرفیندن قبول اولونمامیشدر.

فرانسادا سئچکی باشلانمیشدر

دونن سحر ساعت ۸ دن فرانسه مجلسی‌نین سئچکیلری باشلانمیشدر. سئچکیلرین گئدیشیندن آگاهلیق‌ایچون

بقیه سی ۴ نجی صحیفه‌ده

آذربایجان رادیوسوندان

آلبانی و یونان عسکرلری آراسیندا ووروشما

آلبانی ایله یونان سرحدلرینده آلبانی و یونان عسکرلری آراسیندا یئنی‌دن ووروشما اوز ویرمیشدر. بو ووروشما یاریم ساعت دوام ایتمیشدر. بونونلا بئله‌ده یونان حکومتی آلبانی خلقی علیهینه اولان توز یاراماز‌چاووزلارینه دوام ویریر.

آلمان سلاحلی قوه‌لر باشچی‌لاریندان دوتولمیشدر

فاشیست آلمانیاسینین سلاحلی قوه‌لرینین باشچیلاریندان اولان «هرمان رح تیتق» دوتولوب نورمبرگده زندانی اولونمیشدر.

بلغارستان مجلسی‌نین آچیلیشی

نوامبرین ۷ سینده ساعت ۱۲ده توپلاردان آچیلان ۲۱ آتش واسطه‌

یاران . م . س . و

هانکی‌سینین دعاسی بیزه نجات ویردی؟

اورقستر و اشتر اوس «بن باربلدلارینت» پیه‌سینی نهایت مهارتله چالیردی.

بعضی لرین آغزلاری تئز - تئز آچیلیب و رنگ - به رنگ ایچکی‌لر یانه‌لره دولوب و بوشالیردی.

یولداشلار اولمولتیا خوش و اولمولتیا شاد ایدیلر.

اورقسترین چالدیقی هاوا لارین آراسیندا جوان یولداشلارین اوجادان گولک سسلری ایشیدیلیردی.

سالونون اورتاسیندا و گوشه و بوجاقلاریندا قوناقلار جرگه - جرگه اوتوروب وخصوصی صحبتلره مشغول ایدیلر.

قالانی ۲ نجی صحیفه‌ده

هانکی‌سینین دعاسی بیزه نجات ویردی؟

اورمیه‌دن ایله

بیر طرفده شیعه نفر جوان قیزلار و اوغلانلار اوتوروب و شعر و ادبیات سوزلر ایله اوز محفل لرینده بیر ادبی منظره ویرمیش‌ایدیلر ، باشقا طرفده ده من اوچ نفر باشقا یولداش‌لار ایله سیاسته قاریشیب و ایرانده اولان مختلف فرقه‌لر حقینده دانیشیردیق .

اوزیمی تازه بیلن فرنگی مآب یولداشیمیز آزادیخواه فرقه‌لرین ائتلافیندان صحبت ایده رك گله‌جك انتخابات باره‌سینده اظهار عقیده ایتمکه باشلامیشدیر . او ، بیر سیاسی قیافه توزیه دوتوب وقوام‌السلطنه‌نین صون نطقی ، دیه‌لی انتخابات میدانیندا گوتوره‌جگی ایلك آددیمی حقینده دانیشار کن دیردی : « بو گون ایران دموکرات فرقه‌سی ۱۵ انجی مجلسین آزادیخواه عنصرلردن تشکیل تاپاجاغینی سویله‌ییب و صونرا دا بو نظریت تامین ایدیلمه‌سینی او فرقه‌نین قائدلرینین سئچیلمه‌گینده بیلیر . و اونون حسابه گتیرمکینی غیظدن طلب ایدیر ، بو بیر (دیکتا دموکراسی) آدلی رژیم دیر » .

یولداشلار بو اصطلاحین ایشیتدیك‌دن صونرا اوجادان گولوب ، صونرا بو قراره گلدیلر که ، دوغرودان دا هیچ اوزاق دگل ایران دموکرات فرقه‌سی دولتین نفوذیندن استفاده ایدیب و انتخاباتدا آرزو ایتدیگی اکثریتی اله گتیره . گرچه دیگر طرفدن حقیقی آزادیخواه فرقه‌لرین بیرلشه‌لری بو دیکتا دموکراسینین قارشیسینی آلماقدا بویوك رول اوینایا جاقدر .

بو سیاسی مانورلار شیعه دقیقه بیزیم فکرلریمیزی مشغول ایدیب و صحبتیمیزی قیردی .

بورادا بویوك میزین دوره‌سینده اوتوران شاعر و ادیب قوناقلارین‌دا شعرلری قورتاریب و بیر قوجامان یولداشین سوزلرینه نهایت مراقلا قولاق آسیردیلار .

بیز ایسه اختیارسیز اولارا توجه ایدیب و اونلارین صحبتلرینی ایشیتمه‌که مشغول اولدوق .

او قوجامان کیشی ، که اوتون یاری آغارمیش توکلری ودوداقلاری‌نین گوشه‌سینده دوشموش چوروك و قیریشیقلار بیر دنیا تجربه‌دن حکایت ایدیردی ، اوز حیاتین مختلف حادثه‌لرینده‌ن و ایتدیگی سفرلردن نقل ایتمه‌ك دیردی :

اشتباه ایتمه‌یین ، او یازیقلار بیر دوبوتجا چوره‌ك دن باشقا بیر شئی ایسته میرلر . یعنی ، نه اینکه ایسته‌میرلر بلکه اونلار هله اوز باشاغلاری داغلارین دالیندا باشقا بیر آداملارین اولدوغونی بیلمیرلر .

اونلار هله اوز چادرلاریندان و کندلریندان باشقا بیرعالم و اوز محیطلریندن و اورادا جابرانه حکومت ایتمن خانلار دان کنار بیر محیط و رژیم تاپمیرلار . من اوزوم گوزومله گوردوم که ، بیر قشقائی تفنگچیسی ، تفنگینی امتحان ایتمك عنوانیله بیر نفر یازیق چوبانی وورروب اولدوردی . و بوایشی‌ده بیرعادی ایش تصور ایدیردی .

ایندی ، بو‌نیلا برابر اونلار اوز لرین تحریکی و شیعه نفر تفنگدالین یا شیلیقله ایجاد ایتدیکی قتل وغارتی ملی نهضت آدلاندیریرلار . نه ایسه ملت اولور ، بو جوردر دای . . .

نه ایسه . . . بونی دیئك ایستمیردیم ، مقصدیم اوز مسافرتده اوز ویرمیش حادثه‌نی شرح ویرمك ایدی که سیز گورمیسیز او خراب یوللاردا ماشینین بیر کیچیك حرکتی و شوفریت بیر کیچیك غفلتی بیر لحظه‌ده شیعه تولوم . . .

مجسم ایتمیریر .

آقا ، ماشین او بوروخ بوروخ یوللاردان سرعتله آشاغی ایشیردی ماشینیمیز بویوك (اینترناش) لاردان ایدی ، یوکی ده بنزین ایدی .

شوفر بیر نفر قارا هندی ایدی که گاه دیردی مسلمانام گاه دیردی هندوییام ، هردم بیرده دیردی مسیحی‌یم .

من اونون یانیندا اوتوروب و الیم قاپونین دستگیره‌سینده ایدی که اگر بیر خطر اولسا تئز اوزومی اشیکه آتام .

منیم یانیمدا اوتوران شوفرشاگرد ومن مسلمان ایدیك و بونا گوره چتین ایشلرده آللاهی چاغیریرایدیك .

اما شوفرمیز که هردم اوزینی بیر مذهب ده معرفی ایدیردی بیزیم آللاها و امامه متوسل اولدوغیمیزدان عصبانی اولوب دی یردی : « سیزین کافرلیگیزین خدایی آخر مینده اولومه ویره‌ر ، سیز که یالواریرسیز منه یالوارین ، منیم دینیمه ایمان گتیرین »

او شوفر رولوت اوز الینده اولدوغونا آرخالاناراق بیزه تبلیغات ائدیردی و عین حالدا ماشینی چوخ سرعتله سوروردی . آقا ، گوزونیز یامانلیق گورمه‌سین : بیردن گوردوك ماشین دره‌نین قیراغیندا و رول دا شوفرین الیندن چیخیب‌دیر : من و شاگرد تئزا اوزومیزی آتدیق آشاغیا ، ولی ماشین شوفر ایله برابر دره‌نین دیبینه گئتدی .

* * *

آقای مدیر . . . او قوجامان قوناغین صحبتی بورایا چاتاندا بیردم بیزیم جرگه‌میزدن بیرسی دیدی :

« یولداشلار بو اتفاق اوزی بیر درس دیر ، چونکه ! رولون الده اولدوغی قطعی موفقیتین شرطی دگل ، بلکه پاك اورك وایمانلا آدام اوز ایشینی اعتبارلی و محکم دوتارسا ، آدام دره‌یه دوشمز . »

یولداشلار دات بیربسی دیدی : دیه‌لی دستگیره یعنی وقتلر اهمیتی رولدان آرتیق راق اولار .

بازیچیلاریمیزین و شاعرلریمیزین قارشیسیندا دوران بویوك مسئله‌لر

مهرمان زاده

ملی نهضتیمیزدن صونرا اولکه‌میز هر بیر ساحه‌ده انکشاف ایتدیگی کیمی معارف‌مدنیت ساحه‌سینده داهادا قاباغا گلمیشدر . اینجه صنعتلر اوجاغی ملی اورکستر ، دولت تیاتری و شاعرلر مجلیسی کیمی خلقیمیزین بدیعی دوقوسی تمثال ایتمن اوجاقلار یارانمیشدی . البته بو اوجاقلار فرقه‌میزین دوزگون سیاستی و اراده‌سی ایله عمله گلمیشدر . ارتجاع دولتلرین ۲۰ ایلده گوره بیلمه‌یکی ایشلری‌ فرقه‌میز خلقیمیزین یاردیمی ایله بیر ایلده حیاتا کئچیرمیشدر . آذربایجان‌دا یاشایان قارداش ملتلرین یاغلی دیللری آچیلاراق اونلارین‌دا اوزلرینه مخصوص روزنامه‌لری معارف لری و شاعرلری یارادی .

۲۱ آذر نهضتیندن صونرا اولکه‌میزده بیرچوق قدرتلی شاعرلر و یازیچیلار قارا یولوت آلتیندان چیخان اولدوز کیمی پارلداماغا باشلادیلار .

شاعرلر و یازیچیلار جمعیتین قاباغچیلاریدر . اونلار خلقیمیزین دردلرینی یازماقلا فرقه‌میزین بو گونکی سیاستینی لایقنجه توکره‌ییب اونون اطرافیندا بدیعی اثرلر یاراتمالیدیرلار . فرقه‌میزین سیاستینی حیاته کئچیرمك ایچون اونون طلبلرینی دوزگون صورتده یئرینه یئتیرملیدیرلر .

شاعر و یازیچیلاریمیز مجرد اثر یازماقدان اوزاقلاشمالیدیر . هیچ بیر زمان بشر حیاتیندان کناردا یارانمیش ادبیات خلقیمیزین دردینه چاره ایده بیلمز . تاریخ او شاعر و یازیچیلارا گوزل قیمت‌ویریر و اونون اثرلرین آبده‌لر یارادیر که ، اوشاعر ویازیچی اوز محیطنی دوزگون وبدیعی‌صورتده قلمه آلیب گوسترمیش اولسون . اونلار اوز موضوع لارینی حیاتدان آلاراق رنگین و بویالی قلملر ایله یازیب نظره چاتدیرمیشدیر . بیزیم گنج شاعر و یازیچیلاریمیزدا یازدیغی اثرلرینی حیاتدان آلمالی اونی بدیعی صورتده یازمالیدیر .

بو او دیمه‌ك دگل که حیاتدا هیچ بیر اهمیته حایز اولمایان حادثه‌لری اولدیغی کیمی یازیب خلقیمیزین نظرینده جانلاندیرماقدان عبارتدر . هر بیر حیاتدان موضوع آلیرکن اونی سئچملی و محیطه اویغون صورتده خلقیمیزین منافعینی اوده‌ین بدیعی اثرلر یاراتمالیدیر . بعضی شخصلر ایله گمان ایدیرلر که حیاتدا اولان بوتون دانیشیقلاری، حادثه‌لری عینی ایله کئچیریب قلمه آلیرسا ، او اوز موضوعلارینی حیاتدان گوتورمیش کیمی اولور ؛ بو تمامیله یانلیش بیر فکردر . بوجوردر ادبیات بیزیم اوتوجیلاریمیزین وقتی آلار و منیت تیجه ویره بیلمز ، اوتوجیلاری ادبیاتدان نفرتلندیریر و اوزاقلاشدیریرلار .

شاعرلر و یازیچیلار اوز اثرلرینده درین مضمون و گوزل بدیعی جمله‌لر ایشلتملیدر . من بورادا حکیم نظامی‌نین « توجالیق » آدلی شعریندن بیر شیعه‌نمونه گتیرمك ایله گوسترملی‌یم که قیلاسیق شاعرلریت اثرلریندن دره‌ـدوره اوخویوب اونلارین منظرینده‌ن استفاده ایتملیلر . حکیم نظامی یازیر :

« آغ توکلردن قاریشدی باشیم اوسته قالاندی ،

وجودیم بیر چارداق کیمی یاتما سین الاماندی ،

داغ باشیندا قارلا ندا اریدیکجه سوکلر ،

گوزلریمدن آخان یاشین سیئدیر بو سکرا »

بو شعرینده حکیم نظامی نه قدر درین مضمون گوزل بدیعی جمله‌لر ایشله‌تمیشدر . او ساچلارینیت آغارماسینی داغ اوستونه دوشن قارایتمیش ، بازیچی‌لارین قاریشیب یاغیش آغار دیغی کیمی ، اونلاری آغارتمیش کیمی ، باش آغارماسینی داغ یوخاری آغارتمیش کیمی ، باشقا کیمی یازیر — گوزل ساچلارینا کیمی صونرا او ساچلاری کیمی دامجی ـ دامجی سو آتدیغی گوزل افاده ایله یازمیشدی . بوندان علاوه او همان شعرینده بوجوریازیر :

« حسرت ایله بولوت کیمی سو یاغدیریردیم اوزومدن ،

جوانلیغیم شیشك کیمی نه‌تیز کئچدی گوزومدن ،

جوانلیغی یولداسالدیم ، نه گوزیرمکن مورو ساغ یئنیم‌اگری جوانلیغی آختاریرام هرزمان »

بورادا کی مثاللاردان آیدین اولور که بوداهی صنعتکار نظامی ، اوز اثرلری اوزرینده نه قدردرین معنا و گوزل بدیعی بیر صنعت ایشلتمیشدی . بیزیمده شاعرلریمیز و یازیچیلاریمیز بو کیمی صنعت اوستادلارینین اثرلریندن استفاده ایتمه‌ك بدیعی ادبیات یاراتمالیدیرلار . اونلار اوز اثرلرینی اوستوننده ایشله‌مکی عادت ایتمه‌لی و خلقیمیزین طلبینی نودیه بیله‌جك اثرلر یازمالیدیرلار .

بعضی زمان شاعرلریمیزین یازدیقلاری شعرلر بیر‌ـبیرینین عینی کیمی نظره چارپیر ، یعنی بیر شاعرین یازمیش اولسیغی شعرینده اولان سوزلر و جمله‌لر ، باشقا شاعرلرینده شعرینده تاپیلا بیلر .

اودور که بعضی شاعرلریمیزین صنعتلری چوخ قوری چیخیر . بعضی زمان هیچ معناسی اولمایان قافیه‌لرده ایشله‌نیر . البته بوقاعده گوسترد‌یگیم مثاللاردان آیدین اولور که شعرلریمیزی یازیرلار اوز گوزه‌للیگینی ایتیریر .

آذربایجان شعرینده هیجا وزنی بویوك رول اوینیا دیغندان شاعرلریمیزده هیجا وزنی ایله شعر یازمالیدیرلار گنج نسلیمیزین تربیه‌سینده شاعرلریمیزین و یازیچیلاریمیزین بویوك کومه‌گی واردیر . اونا گوره‌ده شاعرلریمیز و یازیچیلاریمیز اوشاق ادبیاتینا جس‌لکر وئرملیدیرلر .

شاعر و یازیچیلاریمیزین قارشیسیندا دوران ان‌مهم بیر وظیفه واردیر که اودا صحنه ادبیاتی یاراتماقدیر . بیزده حال حاضرده ملی بیر صحنه اثری یارادیلمامیشدیر . بو مهم موضوع حقده یازیچیلاریمیزین قارشیسیندا بویوك وحدی بیر وظیفه دورور . اونلار اوز عملریندی صحنه اثرلری اوستونده سینا دولو خلقیمیزین بو گونکی طلبینی اوده‌ین صحنه اثرلری یاراتمالیدیرلار ، من امیدوارام که لازمیسی ادارلرده صحنه اثری یاراتماسیندا بویوك‌تشبث و کومکلیك ایتمه‌جکلر .

خلق نغمه‌لری

هوپ هوپو اولسون دایی! آغ او تاغین ایچینده

ایلك بهاردا هوا قیزیشیب ، بادام آغاجلاری گلله‌نرکن اکثرسحر وقتی باغچالاردا بیر قوش اوتر . . اوباشیندا بیرداراق ، اکینه‌ده ساریلی قرمزیلی ، بول بول گوزل بیر الیسه ، توزیده تبتا مانوس واساطیری بیر قوشدور .

اوشاقلار اونی هوپ هوپ یسا (بوبو) آدیله چاغیرارلار . دیبرلر که او وقتیله بیر گنج و عشوه‌کار گلین ایمیش بیرگون میشه آغاجلاری یاننده ، چایدا چیمرکن ، قاین‌آتاسی ایتکلری‌سوواراماق ایچون چایا‌ائیرا طیبی ، او ، گلینی ایلك‌دفعه گورمز لکن گلین ، کوللاریث اورتاسیندا ، بیر ترقاووش قوشی کیمی ، بوزوشوب گیزلنمك ایسترکن ، «آیه‌قاین‌آتاسین گوزی ، اونا ساتاشار . . .

گلین غروردان قاچان بیر گلین ایمیش !

دیبرلرکه اوزا اوینده گیده‌لی قاین‌آتا اونون گولکه‌سین بئله گوروه بیلمه‌میش‌ایدی ، او ، یالنیز قاین‌آتادان دگل ، قاین‌آتادان‌دا بئله اوزون ، گوزون اورتریش ! عجبا ، بئله اوتانجاق تیز شیعه اوت برهنه بیر کیشی‌نت اونونده دابانا بیلرمی‌دی ! دیبرلرکه

گل توبون اولسون دایی! تئاتلین اولسون دایی . . .

او ، خجالتدن اریب سویا دونوب ، صیم قلبدن تاری‌دان بیرقوش شکلنه دوشمه‌سینی استرحام ایدیر : درحال دعاسی مستجاب اولوب ، باشیندا داراغی قومرال ساچلارینا تاخیلی حالده ، بیر قوش اولوب هوایا اوچار . . .

لکن ، متاسفانه ، الوده اونوت یوسف آدلی بیر کوره اوشاغیدا وارایمش . یاپیرسینیزکه بیر آنا اوز اوشاغیندان ال گوتوره بیلمز . اونا گوره قوش اولوب یاغلارا اوچان گلین ، هرایل بادامللار گلله‌نرکن ، اوغلونون سوراغینا گئچو آغلارسس ایله ، اوزاقلاردان « یوسفیم ، یوسفیم » دیه ، اونی چاغیرار . . .

گل توبون اولسون‌دایی

آغ اوتاغین ایچینده ،

تئاتلن‌اولسوداین‌دایی !

گللی ، چیچکلی بیر اوبوتجاق توبون اولسون دایی ! اوتوبی نه ووره من ، سنی گوروم ، آغ اوتاغین ایچینده تئاتلین ایله اوبوراسان . . . دایی ! بیراوبوتجاق خاطری ایچون ، بیرتیل اوشاق قلبندن قوپان بوسانده وصیتی (دیله‌ك) نقدر شاعرانه وصیمانه‌در !

ساعر

اعلان

قیش موسمی باشلادیغینا گوره تبریزده‌کی سووت مریضخانه‌سی آبان آیینین ۱۱ ندن (نویابرین ۱ ندن) ایش وقتینی آشاغیداکی ترتیبه تعیین ایدیر . جمعه گونلریندن سوای هر گون سحر ساعت ۹ دان ۱ ه قدر گون اورتادان صونرا ساعت ۳ دن ۶ یا قدر .

مریضخانه‌نین مدیریتی

یلدیریش

سووت مریضخانه‌سی خبر ویریر که محترم اهالینین خواهشینه گوره مریضخانه‌نین تازه بناسینده خانملار ایچون مخصوص دوغوم شعبه‌سی تشکیل ویریلیب تازه گلمیش عالی درجه‌لی خانم دکتر آسنا خوروسکایا توسطیله معاینه و دوغوش قبول اولونور هابئله مریضخانه‌ده دیش مریضلری تازه و قابل متخصصلر طرفیندن معاینه و معالجه ایدیلیر .

سووت مریضخانه‌سینین مدیریتی

یلدیریش

سووت مریضخانه‌سی خبر ویریر که رنتگین (برق و آینه) شعبه‌سی تازه اصول اوزره تشکیل تاپیب و مریضلر تازه گلمیش عالی درجه‌لی متخصص‌دکتر توسطیله معاینه و معاینه‌نین نتیجه‌سی مریضلرین ایسته‌دیکلری دیللرده یازیلیر .

سووت مریضخانه‌سینین مدیریتی

اداره‌میزه گلن

مکتوبلارین خلاصه‌سی

آقای عباس میرزائی دریانی « آذربایجان روزنامه‌سی یا خود بیر خوش خبر مژده‌چیسی » عنوانلی مقاله‌سینده « آذربایجان » روزنامه‌سینیت بویوك موفقیتلرینی واونون خلقیمیز طرفیندن چوخ سئویلیکله وحوصله آلینیب‌اوخونماسینی واوز سئویملی‌آنا دیلینده یازیلدیقیندان اوخودوقلارینین هاموسینین یاغتی یاشا دوشه گلدیگی‌نی قید ایتمیشدیر .

دیگر طرفدن روزنامه‌نین‌حقیقی بیر دموکراتیك روزنامه اولدوغونی قید ایتمه‌ك یازیر که کئچمیشده هیچ کس اوز فکرینی وآرزوسینی روزنامه‌لرده یازا بیلمه‌زدی اینـدی هرکس ایسته‌ك و آرزولارینی « آذربایجان » روزنامه‌سینده یازیب خلقیمیزین نظرینه یئتیریرلر اودور که هامو بو روزنامه‌نی بیر خوش مژده‌چی کیمی حساب ایدیر .

آقای علی دیانی « بیمن تربیه‌سی حقینده » مقاله‌سینده آذربایجان خلقی‌نین ملی نهضتدن صونرا الده ایتدیگی بویوك و تاریخی موفقیتلردن بحث ایتمه‌ك یازیر که بدن تربیه‌سی خلقیمیزین ساغلاملیغی ایچون ان بویوك بیر واسطه‌در . بدن تربیه سیندن داها چوق دگرلی استفاده ایتمك لازمدر . اونا گوره معارف اداره‌سی جو ایشه داها آرتیق کومکلیك ایدیب‌ بدن تربیه‌سینی خلقیمیزین آراسیندا انکشاف ایتدیرمه‌لیدیر . بدن تربیه‌سیله خلقیمیز و نهضتیمیزه لایق بیر شکلده اولمالیدیر .

توپلایان حسین صابر زمان

صون پشیمانلیق بهره وئرمز

« خلق آراسیندا اولان کیچیك حکایه‌لر و مثللر »

تاخلف بیر شخص دنیانین تحولاتی اوزوینده پوخاری مقام ، عالی رتبه‌یه قائل اولدیقدان صونرا حقیقی دوست‌لاریندان بیریسی تبریك ایتمك مقصدیله اونون یانینا گلدی .

تاخلف اونو گوردیکده تورون تانیمامازلیقا ووروب دئدی :

من ، کیمسن و نه ایچون گلمیسن؟

دوستی اونون یاراماز رفتاریندن خجالت چکرکن :

— من‌سنین قدیم دوست‌لاریندانام ، ایشیده‌یم کور اولوب اولموسن تبریکه گلمیش ایدیسم دیه جواب وئردی . صونرا دوروب گئتدی .

مقام صاحبی ایسه اوز گوردیگی ایشدن و دوستونین جوابینه دیگی سوزوندن آرتیق درجه‌ده پشیمان اولدی .

— بو خود معطل اولما . قوی گئت‌ایشین گوروب دالیسینجا ، من دنیانین فسانی جانلاریندان اولاراق عله نچه گونه کیمی اوله‌بیلجکم ! دیدی .

ایت .

— چوخ یاخشی ، منده دنیانین قیمتلی بیکارلاریندان اولدوغیم ایچون سنین تولمه گیمین انتظاریندان باشقا ایشیم یوخدر دیه جواب سویله‌دی .

گنج و قوجا

بیر نفر گنج بیر یاغین کنارندان کئچیردی ، بیردن گوزی قوجا یاغمانا ساتاشدی که، آرتیق شوق چوخ علاقه ایله ایشله‌ییر . گنج تعجب ایده‌رك ایره‌لی گئدیب

قوجانی نه ایچون عمرونت صون چاغندا بئله جدی صورتده ایشله‌ییرسن دیه سوروشدی قوجا دیدی .

اوغلوم آلما توخومو! ایره گنج داها آرتیق تعجب‌لندیب

سن حال صون عمرون یوخوسی گئتدیب آزی قالیر . گویا منظورون آلما توخومی اکمکدن حاصل گوتورمکمدر ، دیه سوروشدی قوجا استهزاء ایله گولوب:

اوغلوم تعجب‌له مکین هیچده لزومی یوخدور ، اگیسلر اکمیشلر اکیب یئدیك ، گرك اکك اکمیشلر یئسینلر ، دیه جواب وئردی . بو باشقا بیر صورتده حکایت ایتمیشلر .

(ایشك و ایت)

آزار لاسیشی بیر ایشك یولین اورتاسیندا دوشه‌رك جان وئریردی ، بیر دانه ایت ایسه اونون باشی اوسته دوروب حسرت گوزیله باخیردی .

ایشك — ای ایت ! نه ایچون دورمیسان و نه گوزله ییرسن ؟ سوروشدی .

ایت ، جواب وئردی

منتظرم تولمه‌سن اتینی ییب دویام .

ایشك

تشکر

بیر نچه ایللردن بری آغیر گوز مرضلیگینه‌دوتولموشدوم چوخ حکیملره مراجعه ایتدیکدن صونرا نا امید قالمیشدیم نهایت «ظفر» کارخانه‌سینین توصیه‌سیله سوومت مریضخانه‌سینه مراجعه ایدیب ۱۸ گون معالجه دن صونرا گوزلریم شفا تاپدی .

بو ۱۸ گون مدتده سوومت مریضخانه‌سینین‌دوقتورلاری‌ویرستارلاری طرفیندن گوستریلن خدمتلره و علی الخصوص گوز دوقتوری خانم صمد وواردان چوخ آرتیق درجه‌ده تشکر ایدیرم .

ظفر کارخانه‌سی کارگری
سید میکاییل چشم‌آذر

اداری اعلان

حرمتلی آبونه‌چیلار- یمیزدن تقاضا اولونور ئوز آبونه پول‌لارینی ویرمکده‌تسریع ایتسینلر

اعلان

پنجشنبه گونی ۲۵-۸-۲۳ده گون اورتادان ایکی ساعت یاریم گنجیش خانملار قولوبینین قونفرانسی اولاجاقدر .

قولوبا عضو اولمیان خانملارین‌اشتراك ایتمکلری آزاددر

۱-۲ خانملار قولوبینین هئتی

یازیچیلارا

محترم‌یازیچیلاردان‌خواهش‌اولونور یازدیقلاری مقاله‌لری مرکب ایله و آیدین یازسینلار تا روزنامه‌اداره‌سی و مطبعه‌نی اشکالا دچار ایتمه‌سینلر .

اعلان

آذربایجاندا خلق یارادیجیلیق صنعتینی تشویق ایتمك واهالینی آذربایجان خلق یارادیجیلیق اوستالارینین اثرلریله تانش ایتمك‌قصدیله سوومت اتفاقیله مدنی علاقه جمعیتی‌و سوومت مدنیت ایوی ایران آذربایجانی خلق یارادیجیلیق اوستالارینین اثرلریندن عبارت تبریزده‌کی‌سوومت مدنیت ایوینده سرگی تشکیل ایدیر .

سرگیده اشتراك ایتمك ایستین‌خلق یارادیجیلیق صنعتکارلاری ئوز اثرلرینی سوومت مدنیت ایوینده سرگی قومیسیونینا تقدیم ایده‌بیلر .

سرگیده اشاغیدا گوستریلن صنعت اثرلریله اشتراك ایتمك اولار .

۱ - مختلف توخوما صنعت ایشلری : خالی ، خالیچا ، پالاس ، شال ، تیرمه گلاغالی ، یایلیق ، پارچا ، یاقنا ، زنجیره ، تورتسوك ، پرده ، خورجون ، کیسه ، قلمدان قابی ، جوراب و غیریلری .

۲ – پارچا اوزه‌رینده ایشلمه ، چکمه ، تیکمه و گلابتین ایشلری .

۳ – زرگرلیك و مینا ایشلری .

٤ – ظریف ساخسی قابلاری .

۵ – مختلف نوعلی ظریف نجارلیق ، خاتم و منبت کارلیق ایشلری .

٦ – مختلف مسگرلیك و قلم ایشلری .

۷ – مختلف‌قابلار اوزه‌رینده نقاشلیق و قلم ایشلری .

۸ – یوخاریدا گی‌لاردان‌باشقا‌آذربایجانین‌مختلف‌ساحه‌لرینه‌عائدظریف‌ایشلر

گوستریلن بوتون اثرلر مرداد آیینین ۲۰ سیندن آذر آیینین ۱ ینه‌دك (آغوست‌آیینین ۱۱ دن‌نویابر آیینین ۲۱نه‌دك) مدنیت‌ایوینده‌دوزاولوناجاقدر

سرگیده بیرنجی‌لیك قازانان اثرلریك اوستالارینا آشاغیدا گوستریلن اوچ درجه‌لی مکافات ویریله‌جکدر .

بیرنجی درجه‌لی مکافات	۱ عدد بش مین ریال
ایکینجی درجه‌لی مکافات	۲ عدد هر بیری اوچ مین ریال
اوچونجی درجه‌لی مکافات	٤ عدد هر بیری مین ریال

تشکیل اولونان خلق یارادیجیسی سرگیسی ایکی آیا قدر دوام ایده‌جك و صونرا اثرلر ئوز صاحبلرینه قایتاریلاجاقدر .

سرگیه دایر معلومات آلماق ایچون هر گون سحر ساعت ۸ دن ۱۲ یه قدر مدنیت ایوینده حاجی زاده‌یه مراجعت ایتمك اولار .

مدنی علاقه جمعیتینین اداره هیئتی مدنیت ایوی مدیریتی

اعلان

خلق قوشونلارینین مالیه اداره‌سی ٥ باش باشلی آت مزایده یولیله ساتاجاقدر مشتری اولانلاردان خواهش اولونور سه‌شنبه گونی ۲۵ر۸ر۲٦ ساعت ۱۰ صبح ده خلق قوشونلارینین مالیه اداره‌سینده حاضر اولسونلار .

ش ۳٦۱ ۳-۳ خلق قوشونلار مالیه اداره‌سی

آذربایجان مطبعه‌سی

فرقه‌وی خبرلر

آستارادا

آستارادا محلیك قونفرانسی ۳ نجی جلسه‌سی جمعه گونی ۲۵-۸-۱۷ ده نظامی مکتبی سالونیندا تشکیل تاپیش و کومه‌لیك مسئله‌لراطرافیندا دانیشیقلار آپاریلمیشدر .

نمین‌ده

نمین محلی کومیته‌سینین دستوری اوزره نمین بخشداری و محلی‌کومیته صدری حومه کندلرینه قادینلار و جوانلار تشکیلاتینا یاش چکمك اوزری گئتمیشلردر .

نمین‌ده قونفرانس

نمین‌ده رانکیج محاله‌نداکی حومه‌لرین ۲۰۰ نفر هیئت عائله‌لری نمین‌ده بیر ییغینجاق ایده‌رك فرقه‌وی و کومه‌لیك مسئله‌لر بارەسینده‌لازمی گوروشلر و دانیشیقلار اولموشدور .

اهر خبرلری

اهردن گلن خبره گوره اهرده فرقه‌نین حمایه‌سیله بیر چوخ اطراف کندلرده سوادسیزلاردان توتری‌درس کلاسلاری آچیلمیشدر بوندان علاوه اهر جوانلار تشکیلاتیندا جوان هوسکارلرین شرکیله روس دیلی درسی دایر اولموشدور . تشکیلات طرفیندن آذربایجاندا جوانلار تشکیلاتینین بورولماسینین ایل دونومی گونی آذر آیینین اولینده دوتولاجاق جشن‌ایچون حاضرلیق آپاریلیر .

مراغه خبرلری

۱ – سوومت اتفاقیله مدنی رابطه ساخلیان جمعیتین‌مراغه‌شعبه‌سی سالونیندا اوکتیابر انقلابینین ۲۹ نجی ایل دونومی مناسبتیله‌اوچ گئجه آبان آیینین ۱٦و۱۷و۱۸ ده ایکینجی‌ونتی ساعت ٥ دن ۹ قدر طنطنه‌لی جشن اولمشدور مین‌نفره یاخین شهرین‌مختلف صنفلریندن‌بوجشنده اشتراك‌ایتمشیلر . مختلف شعرلر دانیشاندان صونرا جشنین آخرینده جمعیتین موزیقال شعبه‌سی بیر پرده کنسرت ،آموزال هیئتی ایسه ۱ پرده‌لیك (لاچین‌ووراسی) آداو نومایشی نمایش ویرمیش .

۲ – آذربایجان کارگرلر و زحمتکشلر اتحادیه‌سینین مراغه شعبه‌سینین گوستریشیله خوزستان کارگرلرینه کومك‌لیك ایتمك ایچون بیر کیسیون معین اولنمیشدیر . کیسیون جمعه گونی ۲۵ر۸ر۱۷ دن ایشه باشلامیشدیر .

قلمی خشکانی

عشق و محاربه !

یا

آلکساندرین خاطره‌لری

-۱٤-

صونو‌مکتوبلارندن بیرنجه‌سی منه‌دور . من اونلاری‌یاخدیقدا کئچمیش گونلریمی ، سنی خاطرلاییرام ، ئوز عشقیمی مجسم ایتمك ایچون فرونتین‌وضعیتین یئنه ده آیدینلاشدیرماق مجبوریتینده‌یم . بیر بویوك شهر ایچیسه‌ونیسینده اولان سه‌وگی ایله فرونت دا اولان عشقین فرقی چوخدور ، انسان محاربه زمانی توزینده باشقا جوره بیرمحبت و عشق دوشونور . بومحبت هر زمان انسانین حیاتی همعانیکجه توتمه‌نیر ، آرتیر ، آرتیر ، انسان دا دعوین بیر صبرسیزلیك یارانیر .

تولوم‌له دیریلیك آراسیندا بیر اوقدر فاصله یوخدور هر گون میلیرجه هوادا او طرف – بوطرفه گئدن گوله‌لردن بیری ، یالنز بیری ، بیرانسانین حیات ، سه‌وگی وآرزولارینا صون قویماق ایچون کفایت ائده بیلر ، منیم یولداشلاریمین بیر چوخی فقط بیر گوله‌ایله یخولمیشلردر .

بیزی هرطرفدن محاصره‌یه آلمیش بو جور تولوم و یوخلیق محیطینده عشق بیزیم ایچون صون درجه ده عزیز و مقدس‌دور . بیزی بو قورخولی و دهشتلی موقعیتلردن عشق ، وطن ، آتا ، یاجی محبتی ، آنجاق یالنز عشق قورتاریر ، نجات ویریر . بیر لولمکدن چکینیریك ، من سالام غالب و غلبه بایراقیمیزین دنیا اوزه‌رینده یوکسلمه‌سینی گورمکده ، سنیله بیره لیکده بیزیم اوشاقلیق وجوانلیق خاطره‌لریمیزین شیرین و دادلی قوجاغی اولان وطنیمیزده بختیار یاشاماقیمیزا ... امینم .

من سنون عکسلرینی اوره‌گیمین اوستونده ساخلاییرام . وقت تاپدیقجا اونلارا باخیرام . استراحت وقتلریمده منیم‌ایشیم بعضی کتابلاری ، سنون مکتوبلارینی اوخومادان و عکسلرینه باخمادان عبارتدر .

فرونت دا منیم سنون محبتیندن ، کئچمیش مقدس خاطره‌لریمیزدن دولی اولان اوره‌گیمدن باشقا هئچ زادیم یوخدور . بو اوره‌ك سنون پاك محبت‌لرینین معدنی‌ دور . من بواوره‌گی سه‌وییرم ، اونو تقدیس ائدیرم . چونکه اوره‌گیمین – صون نقطه‌یه قدر وطنیمی و سنی اونودا بیلمه‌دیگیمه آرخاینام .

آه ! دهشتلی خیاللار ! ... خیال .. بو قوه انسانیت ان گوزه‌ل و ان غرللی عاطفه‌لریندن بیری‌دیر . بعضی وقت‌لر لذتلی آرزولارلا یاشیبی قاتیشدیریرام . خیال ائدیرم ...

« محاربه قورتاردیقدان صونرا سینه‌مده قهرمانلیق میدال‌لاری پارلایارکن استالین فرادا قاییداجیغام ، تاپا منی قارشی‌لایاجاقدر ، اونو توپه‌جکم ، فرونت دا شاهد اولدیغیم دهشتلی خاطره‌لری بیر–بیر اونا دیه‌جکم ، مهتابلی گئجه‌لرده اونون خیالی ایله یاشا آپاردیغیم ساعت‌لری‌شرح ورەجکم . آلاولار ، سونکولر آراسیندان اونون‌عشقی و محبتی سایه سینده نجات تاپدیغیمی اونا دیه‌جکم ، ئوز یادداشت‌لاریمی اونا گوستریب ، باشیما گلن هر بیر ایشی ، چتین گونلری اونا بیلدیره‌جکم ...

اونلا ایسه‌دیکیمیز یئرلره گئدیب ، ایسه‌دیکیمیز کتابلاری اوخویوب ، ایسه‌دیکیمیز کیمی یاشایاجاییق .... »

بو منیم خیاللاریمدر ....

بیردن – بیره توپلار قیشقیریر ، فکریمین زنجیری‌قیریلیر ، من ینه صباح و دیری قالاجاغیما امید ائده بیلیرم . من بو یازیلارلا ئوزیمی آلدادیب ساکت‌لشدیریرم . کیم‌بیلر نه اولاجاقدر ؟ لاکن من بونلاری یازدیقدا منی گوروب سئوینه دایشماق کیمی حساب ائدیرم . بونلاری یازدیقدان صونرا اوره‌گیم یونگوللشیر ، یوشالیر ....

دوغرودان‌دا فرانسه‌لی بیر یازیچی‌نین بو سوزلری :

« انسانین یازیلاری اونون قلب و روحینده اولان سوزلری عکس ائلدن بیرگوزگی کیمی‌در . انسان بو یازیلاری قورتاردیقدان صونرا ساتکه بیر آغیر داغی ئوز اوره‌گینین چیگنیندن یئره قویمیشدر...»

دوزدر .

منیم اوره‌گیم راحتله‌شیر ، لاکن فکر ائدیرم که بو یازیلار بیر گون منیم اوره‌گیمدن آخان قیرمیزی قانلار ایله بویانیب آرادان گئده‌جکدر . دشمنلر منیم تاثرلریمی و وطنه اولان محبتیمی گوردیکده سه‌ویب – آچیقلاناجاقلار . بوخیال منیم ایچون چتین‌دیر .

خیال ! ... بوقوه انسانین ان گوزه‌ل وان‌غرللی عاطفه‌لریندن بیری‌در .

عزیز نتاشم !

آرخاین اول ، من ئوله‌جکم و آخیردا سینه‌مه بیرطرفه خوشبخت حیات سوره‌جه‌یك .

ایندی منلی – منلی وطنی حفظ ایتمك اوغروندا ایره‌لی–

شهریمیزده اولان ملی موسسه‌لر

اول صحیفه‌دن بقیه

اولان فقیر و یوخسول اوشاقلار، قولکلردن، سوپوقدان، آجلیق‌دن، خسته‌لیکلردن بو قورتاران آنالارین توجهی‌نین سایه‌سینده نجات تاپیب اجتماعین یا فاعا دوغروسی نوشبخت حیاته مالک اولان بیر سایلی عده‌لرین اختیارینا وریلیردی، اونلاری صاحب استثمار ائدیردیلر.

لاکین ایندی نوشتیمیزین سایه‌سینده راحت لیک اوزینه یئتلر اوبو حسرت قالان عائله‌لر بو دوغوم‌ائوی خسته‌خانه سینده چوخ راحت‌لیکله دوغور و یوخسولیقین دهشتلی پنجه‌سیندن خلاص اولورلار.

دوغوم ائوی داخلی، جراحیل دوغوم یئری، خسته‌خانه، اوشاقلار باغچاسی و باشقا قسمتلر و ساماللیق‌لاردان تشکیل تاپیبدیر.

ایندی اورا رضایتلی بیر شکلده فعالیت ائدیر.

شیروخورشید خسته خانه‌سی

شیر وخورشید خسته خانه‌سینده ده مریضلر ایچون لازملی وسیله‌لر موجوددور. بو کیمی یئرلرده انسان ایندیه‌قدر صحبه‌سیز اولان، عمرینده بیر دفعه ده اولور، اولسون دکتره، داوایا و باشقا تامارزی قالان یوخسوللارین بوندان قاباق نه کیمی پیس وضعیتده یاشادیقلارینی آیدینجاسینا دوشونور. بیر چوخلی ایولرده خسته‌لر خسته‌لیکه یاتیب بوتون وارلیقلارینی خرجله‌دیکدن صونرا آخیردا فاجعه‌لی بیر وضعیتده تولوردیلر. دیوارلارین دیبلرینده صاحب‌سیز آداملار دان دا تولنلر آز دئییل ایدیلر.

ایندی بورادا اونلارا تولومون دهشتلی تولوملرین الیندن نجات وریلیب اونلارا حیات وریلیر.

خسته خانه‌ده یاتان مریضلر بیر نتیجه‌سی ایله من دانیشدیم. آقای دکتر مجیر مولوی مریضخانه‌نین رئیسی اونلارین خسته‌لیکلری بارسینده لازملی توضیح‌لر وریردیلر. بعضی لرینین خسته‌لیکلری چوخ آغیر ایدی. لاکن خسته‌خانه ایشچی لرینین فعالیت لری و خصوصیله آقای دکتر مجیر مولوی‌نین دقتی و جدیتی سایه‌سینده عاموسی یاخشی اولماغا اوز قویمیش ایدیلار.

شیر خورشید خسته خانه‌سینده جراحلیق قسمتی کامل بیر صورتده موجوددور. هابئله برق دستگاهی ده کاملدر. مریضخانه ایکی کیشیلر، قادینلار قسمتینه بولونمیش‌دور. لابراتوار دستگاهیندان دا لازملی موقعلرده لایقینجه استفاده اولونور.

صحیه اداره‌سی شیروخورشید خسته‌خانه‌سینین یئرینده اوشاقلار ایچون یئنی بیر خسته‌خانه دوزه‌لتمکی‌ده نظره آلیبدیر.

تربیه ائوی

تربیه ائوینین یئرینده اولان مدرسه‌ده اوشاقلار درس اوخوماقدادیرلار.

کلاسلاردا گیجیک یاشلی اوشاقلار دوشلرینه میدال وورورب آتادیلمیزده موسقادا یازیر، اوخویوردیلار اونلار آزاد بیر صورتده توز احتیاجلارینی آقای دکتر اورنگی و مجیر مولوی‌یه اظهار ائدیردیلر.

من تربیه ائوینین یاشلی اوشاقلارینا دا گئتدیم. بورادا دهشتلی خاطره‌لرینی خاطرلاییردیم. من اوزوم ۱۳۱۷ ده تربیه ائوینده قالاوردیم او زمان بیر حیطه‌ده چیرک و ییلی‌بیر قالالارین ایچریسینده داقلارین اوستونده یاتاردیق. یاغیشیمیز چوخ‌چوخ لاری و ایبتدائی یئر حیاتی شکلینده ایدی. التدیگیمیز سوزلر یامان و

دنیا خبرلری

اینجی صحیفه‌دن بقیه

گوره بو دفعه سئچگیلرده کمونیست فرقه‌سی آرتیق موفقیتلر الده ائتمیشدیر. فرانسه‌نین مجلسینه ۹۶۹ وکیل سئچیلیر بونلارین ۱۶۶ سی فرانسه ترابرلی و قالانی دا مستعمره‌لردن سئچیله‌جاقدیر.

فرانسه‌ده اولان سئچکی و اونون پاریس شهرینده آراملیقلا سئچکی‌جده کئچیبدیر. پاریس شهرینده چیقان ارتجاعی روزنامه‌لر کمونیستلری جنایت توره‌دن آدلاندیریب علاوه خلقی کمونیستلرین علیهینه تحریک ائدیب و مذهب طرفدارلارینا آرخالاناراق و ندان استفاده ائتمکله کمونیستلره قارشی تبلیغات آپاریرلار. بوتون بونلار شبهه عمده ایرادلی ده آیدیندیر. بوتون سیاسی دسته‌لر و فرقه‌لر یوخلیتاراق نتیجه‌ده کمونیستلرین وطن پرور لیکلرین و صداقتلی حرکت‌لری اولان حقی گوندن گونه فرانسه خلقی مدافع‌لری اولدوقلارینی تماماً تنیر وئریب و فرانسه کمونیست فرقه‌سینه نسبت‌ اعتمادو ایمان بسله‌ییرلر.

بونولادا ایندی کمونیستلرین سئچکیلرین آخرینده چوخلی موفقیت الده ائتدیکلری وخلقین اکثریتی‌نین تاراتماقلارینی گورسدیکده دیر. علاوه قوموونیستلر فرانسه مرتجعلر ینی‌نین خلافینه اولاراق فرانسه‌نین آمریکا دولتینین یوروج آلتینی تنقید ائدیب یو ایشی شدیدیله اوخوین بیلمه‌لیب آمریکا دولتی‌نی تولایش واسطه‌سیله فرانسه‌نین آزادلیق خلق حیاتی اقتصادی ایشلرینی سرمایه و پول گوجی آلتینا آلماق مقصدینده اولدوقلارینی گوستریرلر. بو فکرده تماماً دوز گوندیر. بئله بیر وضعیتده ده مرتجعلر فرانسه‌یه و اونون خلقینه خیانت ائدیرک قوموونیستلری توز خیاللاریندا جانیکار آدلاندیریرلار. حالبوکه همین قوموونیستلر فرانسه‌نین اشغال گونلرینده فاشیست جنایت کارلاریلا مبارزه آپارمیشلار.

ایتالیادا

ایتالیا کمونیست فرقه‌سی بیوک اوکتیابر سوسیالیست انقلابی‌نین ۲۹ نجی ایل دونومی مناسبتیله ایتالیانین شهرلرینده ۴۶ بیوک منیتک تشکیل وئریبدیر. سوومت اتفاقیله مدنی علاقه ساخلیان ایتالیا جمعیتی واسطه‌سیله روم و باشقا شهرلرده خلق دمن اوتری بیر چوخ سووومت فیلملری گوستریلیبدیر.

گوره‌بیلمک‌بیز عاموسی گورنگ ایدی...

لاکین ایندی من بورادا اوشاقلار ایچون وئریلمیش تمیز پالتارلاری، تختخوابلاری و یاتان اوشاقلارینی گوروردیم.

اوشاقلار ایچون بیر قرائتخانه تاسیس ائدیلمیشدیر. اونون دیوارلاری اوشاقلارین توز الریله چکیلمیش عکسلرله دولی ایدی. بولوزلی‌سی لزیمه اوینه احتیاجلی اولان و بوندان قاباق (دیلنچی خانه) ده یاشایان اوشاقلار ـ وین دا «آتالارین» اوشاقلار کیمی واستعدادلی» اولدوقلارینی اثبات ائدیردیلر.

اوشاقلار احتیاط ایچون دوزه‌لمیش خسته خانه‌لی، آشپزخانه‌نی ده گوردوم. اونلار مخصوص بیر سالونداییدیلر اوستونده شام و نهار یئیرلر. بوندان قاباق ساخسی و علمی قابلاردا خوراک آلیب و کوچه‌ده گئده‌ده یئیردیلر. لاکین ایندی‌ده‌ها او دوره کئچمیشدیر تدیم اونلاری دوگردیلر. لاکین ایندی اونلاری تربیه ائتماک ایچون علم و معرفت یولیله ایشه باشلاییب و اونلارا قرائت خانه ترتیب ائتمیشلر. من بو بیوک بیر سه و پنج ایله بورا گلمیشدن سونسوز درجه‌ده راضی قالاراق اورادان چیخدیم. بیر امکان تاپدیقجا بورانی داها آرتیق مدنیلشدیریب و اوشاقلاریمیزی تربیه ائتمه‌لییک.

چینده‌کی وضعیت حقینده

اول صحیفه‌دن بقیه

هرایله مرکزی حکومت سلاحلی اوه لرینین و هابئله قوموونیست سلاحلی قوه لرینین آزالتماسی حقینده ده موافقت حاصل ائدیلمیش ایدی.

موافقت نامه موجبینجه مارشال چانکایچک حکومتی توقیف ائدیلمیش دموکرات عنصرلرین و فرقه‌لرین آزاد ائدیلمه سینی و دموکرات تشکیلاتلارا علنی صورتده فعالیت اجازه‌سی وئریلمه‌سینی قبول ائتمیش ایدی.

لاکن بو موافقت نامه هیچوقت اجرا مرحله‌سینه قویولمادی چونکه آمریکان حکومتینین و دولت خارجی سیاستینده عمول ائتمه‌سی و مرکزی حکومتین نظامی و اقتصادی جهتدن قوت ائتمکه باشلادیغیندان، چانکایچک وئردیگی وعده‌لرین اجراسیندان بوینون قاچیردی.

مرکزی حکومت ژاپونیا مغلوب‌ ییندن صونرا قوموونیستلرین الینه دوشموش اولان منچوریانی، الندان ائتمکه جان آتدی.

بئله لیکله فقط بیر آیا یاخین بیر زمان سوورمن متارکه، آرادان گیتدی و یئنی‌دن چینده داخلی محاربه باشلادی.

او زماندان بری چینده مسلح چارپیشمالار دوام ائدیر. عین حالدا مرکزی حکومت ایله قوموونیست نماینده‌لری آرا سیندا آمریکا سفیری «ژنرال مارشال» ین وسیله‌سی ایله مذاکره‌لر دوام ائدیردی.

بو مذاکره‌لری قوموونیستلر طرفیندن معروف ژنرال «شوئن‌لای» اداره ائدیردی.

مذاکره‌لر دوام ائدیرکن مرکزی حکومت قوه‌لری آمریکالیلار طرفیندن آلدیقلاری مادی یاردیم اثرینده بیر مقدار یئرلری او جمله‌دن منچوریانین مهم شهرلریندن اولان «چانچون» و صون گونلرده ده بویوک ستراتژیک اهمیته مالک اولان «کالگان» شهرینی اله گئچیرمکه موفق اولدولار.

مارشال چانکایچک بو نظامی موفقیتلره نائل اولدیغیندان صونرا یئنی‌دن قوموونیستلر ایله بیر قراره گیلک فکرینده اولدیغینی ابراز ائتدی لاکن بو دفعه چانکایچک قوریه موافقت نامه سینین خارجی و بعضی شرطلری قوموونیستلره تحمیل ائتمکه چالیشدی.

اما قوموونیستلر بو یئنی تکلیفلرین آلتینا گیرمه‌دیلر و فقط نظامی طریقیله قوریه‌دن بری اشغال ائدیلمیش یئرلرین گئری وئریلمه‌سی و سیاسی محبوسلارین سربست بوراخیلماسی

صلح اوغروندا

اول صحیفه‌دن بقیه

مراکشی اوز تحت الحمایه‌سی قرار وئرمیش و اونا رغمیندن مراکش سلطانی فرانسه عالی کمیسرینین دستورلارینی اجرا ائتمکده ایدی. آلمان امپراتوری «ویلهلم» مراکشه مسافرتی، مراکشده بیرلر و فرانسه‌لر آراسیندا نفاق ایجاد ائدیب بولولکه‌ده داخلی جنگلر ایچون مختلف مسائله

فرطی ایله مرکزی حکومت ایله همکارلیق ائتمه جنگلرین یئلدیریلر.

ایندی بو صون گونلرده گلن خبرلره گوره چانکایچک یئنی‌دن قوموونیستلره موافقت ائتمکلرینده اولدیغینی اصرار ائتمیش و هابئله اونلار ایچون بوتون ناحیه‌لرده آتش کس امری وئردیگینی بیلدیریبدیر.

چانکایچک قوموونیستلری بیرده مزبور مجلسی قورماق ایچون دعوت ائتمیشدیر.

لاکن ایندییه ده آلا قیله‌بیلنا گوره چانکایچکین بو تکلیفی ده قابل قبول بیر ماهیتده دگیلدیر.

چونکه «گومیندان» ک یئنی حکومت ائتدیگی ناحیه‌ده دموکراتیک شرایطین موجود اولماسی اوزیندن آزاد انتخابات و مجلس قورماسی امکانی موجود دگیلدیر.

هابئله قوموونیستلر مرکزی حکومت قوه لری قوریه‌ده کی موضعلرینه مراجعت ائتمه‌یکلری قدر ده مرکزی حکومت ایله همکارلیق ائتمکه حاضر اولمایاجاقلار.

آلاقیله‌بیلنا گوره چانکایچکین صون تکلیفینه قارشی جوابلارینی قوموونیستلر آمریکا ائلچی سی ژنرال مارشالا تسلیم ائتمیشلردیر.

بئله‌لیکله چین ده بو تیزلیکله صلحین واسطه‌سین قورولا جاقی چوخ آز محتملدیر.

فقط آمریکا حکومتینین گومیندانگا حقلی و مادی یاردیم ائتمه‌مه‌سی و چین داخلی ایشلرینه قاریشماماسی تقدیرده در که چین مرکزی حکومتی دموکراتیک عنصرلری تاپیلماقا و خلق حاکمیتینه بوبون اگه‌که راضی اولاجاقدیر.

آمریکا کارگرلرینین اعتصابی

آمریکادا کارگرلرین اعتصاب ائتمکلری و نتیجه‌ده آلاسکا منطقه‌سنه ارزاق یئتیشه‌دیگینه گوره آلاسکادا اقتصادی ایشلرده چوخلی چتین‌لیکلر وجوده گلمیشدیر.

شرایط یاراتماق، مراکشی اوچ مختلف منطقه‌یه تجزیه ائتمک (اسپانیا مراکشی، بین‌المللی طنجه منطقه‌سی، جنوبی مراکش) سیاسی و نظامی جهتدن بو منطقه‌نین اهمیتینی گوسترمکه کفایت ائدیر. او تاریخدن بری خصوصیله عبدالکریمین سوقوطوندن ائتیبه‌سیندن صونرا مراکشده علی مرکت آرادان گئتمکده ایدی. صون محاربه ایللرینده مراکش توه‌لری فرانسیزلار ایله بیرلیکده آلمان و ایتالیا علیهینه محاربه‌لرده اشتراک ائتمیشلر.

محاربه ایللرینده بین‌سیاسی فرانسه خصوصیله کازابلانکا مذاکره‌سیندن صونرا (روزولت ـ چرچیل ـ دوگل آراسیندا مذاکرات) مراکش استقلالی‌نین آلتی دستوروولت مراکش‌منطقه‌سینه گوروشدیکده مراکش استقلالینی تامین ائدجه‌جیسی وعده وئرمیش. بونلاردان مراکشده اولان استقلال طلب‌لر «استقلال» آدلی بیر فرقه تشکیل ائتدیلر. بو فرقه‌نین مرامنامه‌سینین برنجی ماده‌سی مراکشین استقلالینه و ایکنجی ماده‌سی فرانسه اتحادیه‌سینه ضمیمه اولمامالاری، مراکشده بوتون مترقی عنصرلر بو تولکه‌نین استقلالینی طلب ائدیرلر. مراکش کمونیست فرقه‌سینین هیئتی کچن اوکوست آیینین ۲۶ سینده مراکش سلطانی طرفیندن قبول اولوندا مراکشین مستقل اولماسینی صریحاً طلب ائتمیشلردیر.

ایندی مراکشده ملی وحدت جدی صورتده توسعه تاپیبدیر. ولی فرانسه اتحادیه‌سینه ضمیمه اولماق خواهشی مراکشده‌اولان مترقی دموکرات عنصرلری ناراحت ائدیر. فرانسه اتحادیه‌سینین نشریه‌لری سیل کیمی مراکشه طرف آخماقدادیر. بورادادا توتس کیمی فرانسه اتحادیه‌سینین اوز اقتصادی و سیاسی منافعی ایچون آلت ائتمک امپریالیست سیاستی ملی و استقلال طلب ایتمکلی اوز اساسی هدفیندن منحرف ائتمک فکرینده‌دیر.

مراکشین آتلانتیک ساحلینده‌کی لیمانلاری (یوروتیوتی ـ کازابلانکا ـ طنجه) امریکا پیرلشمیش قشالارینین گوزندن گورنه نظرین جلب ائتمکده‌دیر چوخلی حساس یئرلرده انگلیس لرین جانشینی اولان امریکا دولار سیاستی مراکشه مشتری نظریله باخماقدادیر.

اونا گوره آرتیق اهمیته مالک اولان مراکش مسئله‌سی یاخین گلجکده فرانسه ـ انگلیس و امریکا روابطینده بویوک رول اوینایاجاقدیر.